

Міжнародний європейський університет

КАФЕДРА _____
менеджменту та економіки

2021

SYLLABUS
ДОДАТОК 1

Дисципліна

Економічна теорія

Викладач

Москаленко Олександра Миколаївна

доктор економічних наук, професор

професор кафедри менеджменту та економіки

Профайл

викладача (-ів)

<https://business.ieu.edu.ua/pro-yemsh/struktura-kafedry-vykladachi/kafedry/kafedra-menedzhmentu>

Консультації

Очні консультації останній четвер місяця з 12.30 до 13.30

Он-лайн консультації другий четвер місяця з 12.30 до 13.30

Контактний

телефон

+38977645230

e-mail:

oleksandramoskalenko@ieu.edu.ua

Сторінка дисципліни

<https://business.ieu.edu.ua/>

Форма підсумкового контролю

залік	диференційований залік	екзамен
		✓

1 Коротка анотація дисципліни

Дисципліна надає можливість студентам набути знання з загальної економічної теорії, мікро- та макроекономіки, а також умінь самостійної роботи з фаховими літературними джерелами, системного мислення з базових основ та принципів процесу функціонування ринкової економіки.

2 Передумова вивчення дисципліни

Дисципліна сприятиме, по-перше, засвоєнню студентами спеціальності "Менеджмент" етапів еволюції розвитку ринку та ринкової економіки, законів її функціонування, базових концепцій відсотку та капіталу; по-друге, оволодінню базовим категоріально-понятійним апаратом та інструментарієм пізнання сучасних типів економічних систем на мікро- та макрорівнях, а отже й компаративними підходами до аналізу економіки, її можливостей, суперечностей, взаємозалежності елементів економічної практики на ринку та макроекономічної політики, недоліків ринку, перспектив його розвитку, зокрема й на глобальному рівні.

3 Мета та цілі дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи знань, яка забезпечує глибоке розуміння принципів, законів і закономірностей становлення, функціонування та розвитку ринкової економіки та ринкових форм господарювання, пізнання причин і сутності суперечностей економічного та соціального характеру, які виникають у процесі економічного життя, визначення беззаперечних переваг і недоліків системи ринкової мотивації до праці, стимулювання інтересу студентів до пошуку найбільш ефективних форм узгодження інтересів усіх учасників ринкового процесу, окремих соціальних прошарків, груп інтересів тощо.

4 Результати навчання

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

5 Кредити ECTS

180 годин = 6 кредитів ECTS

6 Структура дисципліни

Найменування тем	Вид занять / год		
	Лекції	Семінарські заняття / практичні / лабораторні	Самостійна робота
Тема 1. Об'єкт і предмет економічних досліджень. Методи пізнання сутності економічних процесів і явищ	2	2	4
Тема 2. Суспільне виробництво, його зміст, функції, фактори та результати	2	2	4
Тема 3. Форми організації суспільного виробництва та їх трансформації у процесі розвитку людства	2	2	4
Тема 4. Ринкова економіка: сутність, функції та структура. Ринкова система та базові принципи її функціонування	2	2	4
Тема 5. Архітектура структури економічної теорії як складної системи пізнання. Мікроекономіка	2	2	2
Тема 6. Підприємництво та підприємство в ринковій економіці	2	2	2
Тема 7. Теорія поведінки споживача	2	2	2
Тема 8. Витрати виробництва підприємства (фірми)	2	2	2
Тема 9. Ринки ресурсів	2	2	2
Тема 10. Фірма у конкурентному середовищі	2	2	2
Тема 11. Закони попиту та пропозиції як об'єктивні регулятори діяльності фірми у досконалому конкурентному середовищі	2	2	2
Тема 12. Коливання попиту та пропозиції в умовах ринкової економіки, ринкова рівновага та методи її досягнення	2	2	2
Тема 13. Аналіз конкурентності ринків. Моделі ринку досконалої конкуренції:	2	2	2
Тема 14. Аналіз конкурентності ринків. Моделі функціонування ринку в умовах домінування монополій	2	2	2
Тема 15. Аналіз конкурентності ринків. Сутність, основні ознаки та особливості функціонування олігополістичних ринків	2	2	2
Тема 16. Форми доходів суб'єктів економічної діяльності у ринковому господарстві	-	-	2
Тема 17. Суспільне відтворення умов економічної діяльності та соціального життя людини на макрорівні	2	2	3
Тема 18. Внутрішні важелі ринкового механізму саморегулювання та «провали ринку». Причини, принципи та моделі державного втручання у процеси регулювання економіки	2	2	3
Тема 19. Макроекономічні показники у системі національних рахунків	2	2	3
Тема 20. Сукупний попит та сукупна пропозиція	2	2	3
Тема 21. Споживання, заощадження та інвестиції	2	2	3
Тема 22. Грошовий ринок та монетарна політика	2	2	5
Тема 23. Фінансова система, фінансова та фінансова політика держави	2	2	5
Тема 24. Макроекономічна рівновага	1	1	5

національного ринку			
Тема 25. Основні форми прояву макроекономічної нестабільності	1	1	5
Тема 26. Циклічні коливання та економічне зростання	1	1	5
Тема 27. Макроекономічна політика в умовах відкритої економіки	1	1	4

7 Перелік обов'язкових завдань

Обов'язкові завдання	Кінцеві терміни підготовки
1. Основними видами індивідуальних завдань для самостійної роботи студента є його підготовка до аудиторних занять за визначеною темою і готовність до контрольної перевірки знань та навичок; виконання домашніх завдань, а саме опрацювання теоретичних питань та завдань розрахунково-аналітичного характеру; підготовка рефератів, які виконуються з використанням елементів наукового дослідження (студент має право виконати таку роботу один раз на семестр); виконання та захист індивідуальних аналітико-розрахункових ситуаційних завдань; виконання індивідуальних завдань з тестуванням через засоби системи Google Classroom тощо. 2. Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) з дисципліни «Економічна теорія» виконується в другому та третьому семестрах з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння всього навчального матеріалу дисципліни. Індивідуальна робота реалізується у формі реферату за трьома змістовними модулями, написання якого потребує навичок творчого наукового пошуку і засвоєння початкових дослідницьких навичок. Фактично студент має провести міні-дослідження, опрацювати теоретичний матеріал з фахових джерел і статистичні дані, рекомендовано звернення до наукометричних баз Scopus, та сформувати вміння застосування методу навчання через дослідження та навчання через практику (research-based method і learning-by-doing). Перелік тем рефератів наведений у методичних рекомендаціях, які надаються студенту на початку семестру для подальшого використання в навчальному процесі. Виконання індивідуальних завдань з елементами наукового дослідження має за мету формування у здобувачів вищої освіти досвіду теоретичного (модельного) пояснення та практичного опрацювання тематики рефератів (есе), виконання розрахунково-аналітичних завдань з економічної теорії, мікро- та макроекономіки. Зміст, структура індивідуального науково-дослідного завдання «Мікроекономічний аналіз ринкової політики підприємства» завдання та вимоги щодо його виконання подані у Практикумі з мікроекономіки [під ред Наливайка, С. 446-455]. Якщо керівником курсу видається інше індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання, то ним доводяться методичні рекомендації для їх виконання.	За розкладом

8 Перелік вибірових завдань

Вибіркові завдання	Кінцеві терміни підготовки
<i>Завдання 1. Написання есе.</i> Теми есе містяться в кінці кожної теми дисципліни. Тематика есе може бути запропонована викладачем для кожного практичного заняття окремо з урахуванням актуальності теми і запитів здобувачів вищої освіти, які вони можуть обирати самостійно (вносити пропозиції).	За розкладом
<i>Завдання 2. Виконання розрахунково-аналітичних завдань з мікро- та макроекономіки.</i> До кожної теми з мікро- та макроекономіки студенту пропонується розв'язати задачі першого, другого та третього рівнів складності. Із запропоновано переліку завдань студент може обирати різні завдання та/або наводити актуальні приклади практичного характеру, які стали результатом його самостійної роботи.	За розкладом
<i>Завдання 3. Аналітичний огляд статей.</i> Студент може обирати прочитання фахових статей з економіки з наукометричних баз даних (Scopus, Science Direct), які є вибіровим видом його самостійної роботи. Зміст завдання полягає у підборі актуальної статті, її прочитанні статті, осмисленні, написання короткого (до 500 слів) есе зі статті та короткого виступу за темою статті на практичному занятті.	За вибором студента впродовж другого та третього семестру
<i>Завдання 4. Навчальна діяльність здобувачів вищої освіти на навчальних платформах у відкритих онлайн курсах.</i> За наявності сертифікатів з дисциплін "Економічна теорія", "Мікроекономіка" чи "Макроекономіка" та інших релевантних за програмним змістом дисциплін, здобутих на відкритих навчальних платформах, студент може внести пропозицію про зарахування такого сертифікату, як результату неформальної освіти, в частині виконання ним індивідуальної чи самостійної роботи за цією дисципліною.	За вибором студента впродовж другого та третього семестру
<i>Завдання 5. Участь в студентських міжнародних науково-практичних конференціях з написанням тез-доповіді (участю з доповіддю).</i> Студент може взяти участь в конференції під керівництвом наукового керівника, якого обирає з числа науково-педагогічних працівників кафедри та виконує мікродослідження, пише та публікує тези-доповіді, виступає з усною доповіддю на обраній конференції. У межах цієї дисципліни як результат поточно-модульного контролю може бути зарахована одна така участь.	За вибором студента впродовж другого та третього семестру

9 Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестр	Міждисциплінарна інтеграція	Курс (рік)	Цикл: загальної підготовки / професійної підготовки /
-------------------	---------	-----------------------------	------------	--

			навчання)	вільного вибору
Два семестри	2,3 семестри	«Економічна теорія» як навчальна дисципліна взаємопов'язана та використовує теоретичні здобутки і методологічний потенціал таких дисциплін як: «Історія економіки, менеджменту та економічних вчень», «Філософія» тощо.	1-й та 2-й курс	Цикл професійної підготовки

10 Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час on-line тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. Списування під час контрольних (модульних) робіт заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

11 Система оцінювання та вимоги

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Економічна теорія» здійснюється в балах відповідно до табл.14.1.1 та 14.1.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 14.1.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Економічна теорія»

Розділ I																		Розділ II Підсумковий контроль- ЗАЛІК	Всього
Поточне тестування та самостійна робота																			
Змістовий розділ 1				Змістовий розділ 2															
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	ІНДЗ	КР1,2		
-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-	5	5	-	10	10	40	100

*T1, T2, ..., T16 – теми занять

****КР1, КР2** – контрольні роботи

*****ІНДЗ** – індивідуальне науково-дослідне завдання

Таблиця 14.1.2

**Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни
«Економічна теорія»**

Розділ І													Розділ І Підсумковий контроль- ІСПИТ	Всього
Поточне тестування та самостійна робота														
Змістовий розділ 3														
T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24	T25	T26	T27	ІНДЗ	КРЗ		
5	5	-	5	5	-	5	5	-	5	-	10	5	40	100

***T1, T2, ..., T127** – теми занять

****КР1, КР2** – контрольні роботи

*****ІНДЗ** – індивідуальне науково-дослідне завдання

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах: усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань; перевірки правильності розв'язання розрахунково-аналітичних задач; експрес-опитування (в усній чи письмовій формі), тестування на платформі Google Classroom.

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем. Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів. Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі **екзамену**. Максимальна кількість балів, яку можна отримати на іспиті складає **40** балів (див. табл. 14.2).

Таблиця 14.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

З урахуванням вищевикладеного результати екзамену оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на екзамені оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на екзамен. Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**. Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 14.3).

Таблиця 14.3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12 Політика дисципліни

- курс передбачає роботу в колективі та малих групах;
- середовище в аудиторії є комфортним, дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики та співпраці;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін, чітко слідування дедлайнам з обов'язковим (виключення – поважні причини, довідка від лікаря);
- відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

13 Політика щодо пропусків занять

- студент, який спізнився більше ніж на 15 хв, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з обов'язковим відпрацюванням заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті;
- відпрацювання заняття може відбуватися у формі виконання додаткових завдань для самостійної роботи в розрізі теми заняття, на якій студент був відсутнім;
- за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо), навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентацією студентом виконаних завдань під час консультації.

14 Політика щодо виконання завдань пізніше встановленого терміну

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання контрольних робіт відбувається із дозволу директорату за наявності поважних причин.

15 Політика дотримання академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності в Міжнародному європейському університеті згідно з Кодексом академічної доброчесності науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Міжнародного європейського університету – <https://ieu.edu.ua/pro-mieu/publicna-informatsiia>.

16 Рекомендовані джерела інформації

1. Samuelson, Paul Anthony (2010), 1915- Economics / Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus. — 19th ed. p. cm.—(The McGraw-Hill series economics).
2. Handbook on the Economics and Theory of the Firm (2014). Edited by the late Michael Dietrich, and Jackie Krafft, 608 pp. ISBN: 978 1 78195 611 3. URL: <https://www.e-elgar.com/shop/gbp/handbook-on-the-economics-and-theory-of-the-firm-9781781956113.html>
3. The Oxford Handbook of Philosophy of Economics (2009). Edited by Don

- Ross and Harold Kincaid. Oxford handbook online. ISBN: 9780195189254. DOI: 10.1093/oxfordhb/9780195189254.001.0001. <https://www.oxfordhandbooks.com/view/10.1093/oxfordhb/9780195189254.001.0001/oxfordhb-9780195189254>
4. Handbook of Alternative Theories of Economic Development, Edited by Erik S. Reinert, Jayati Ghosh, Rainer Kattel; Edward Elgar Publishing, 2018. 848 pp., ISBN: 978 1 78254 467 8
 5. Steven G. Medema (2019). The Economics Book: From Xenophon to Cryptocurrency, 250 Milestones in the History of Economics (Sterling Milestones), Sterling, New York.
 6. Економічна теорія: Підручник / За ред. В. М. Тарасевича. - Київ: Центр навчальної літератури, 2006. - 784 с.
 7. *Макроекономіка: базовий курс* [Електронний ресурс] : навч. посіб. / [проф. І.Й. Малий, проф. І.Ф. Радіонова, доц. Т.Ф. Куценко, доц. Н.В. Федірко та ін.] – К. : КНЕУ, 2016. – С. 180-197.
 8. Макроекономіка : практикум / [доц. Н. В. Федірко, доц. Д. П. Єфремов, доц. В. І. Усик та ін.] — К. : КНЕУ, 2018. — 282 с.
 9. Мікроекономіка : підручник / [А. П. Наливайко, Л. А. Азьмук, П. Г. Банщиков та ін.] ; за наук. ред. А. П. Наливайка. - К. : КНЕУ, 2011. - 446 с.
 10. Практикум з мікроекономіки до підручника «Мікроекономіка» за наук. ред. А.П.Наливайка / [Є.В.Прохорова (кер.кол.авт., Л.А.Азьмук, П.Г.Банщиков та ін..)]. – К.:КНЕУ, 2013. - 522[6]с.
 11. Базилевич В. Д. Мікроекономіка: підручник / В. Д. Базилевич, А. І. Ігнатюк, С. В. Слухай. - 2-ге вид., переробл. і доповн. - К.: Знання, 2008. - 679 с.
 12. Гронтковська Г.Є., Косік А.Ф. Макроекономіка / Г.Є.Гронтковська, А.Ф.Косик. – К: ЦНЛ, 2017. – 672 с.
 13. Лагутін В.Д. Макроекономіка: навч.посіб./ В.Д.Лагутін, Л.І.Пронкіна. - К.:Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2012. - 268с.
 14. Базилевич В. Д. Економічна теорія: політична економія: навч.посіб., 9-е вид. / В. Д. Базилевич. – К.: Знання, 2014. – 710 с.
 15. Економічна теорія: підручник / Київ. нац. торг.-екон. ун-т ; [В. Д. Лагутін та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. Д. Лагутіна. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. - 607 с.
 16. Основи економічних знань: баз. підруч. для студентів вишів нееконом. напрямів підгот. / кол. авторів; за ред. А. Ф. Павленка, В. С. Савчука, Ю. К. Зайцева; худож.- оформлювач Г. В. Кісель. - Харків; Фоліо, 2014. - 762 с.
 17. Зайцев Ю.К, Москаленко О.М. Сучасна політична економія як теоретична основа економічного розвитку суспільства: у 2 кн. - Кн. І.

Філософсько- методологічні засади архітекtonіки предмета сучасної політичної економії: **монографія** / Ю. К. Зайцев, О. М. Москаленко. - Київ: КНЕУ, 2018. - 397, [3] с.

18. Зайцев Ю. К., Москаленко О. М. Сучасна політична економія як теоретична основа економічного розвитку суспільства : у 2 кн. — Кн. II. Сучасна політична економія як методологічна парадигма економічної політики розвитку у глобалізованому суспільстві: монографія / Ю. К. Зайцев, О. М. Москаленко. – Київ: КНЕУ, 2020. — 251 с.

17 Поради з успішного навчання на курсі

Якщо Ви бажаєте бути успішним в цій дисципліні, то необхідно бути студентом, який:

- наполегливий і працездатний,
- уважний та допитливий,
- такий, що дотримується дедлайнів,
- стресостійкий та з почуттям гумору,
- креативний та життєрадісний,
- такий, що прагне і розвиває свій емоційний інтелект

та виявляє повагу до всіх учасників освітнього процесу!

Тому щиро вітаю Вас на курсі "Економічні теорія" та бажаю Вам захоплення економічною наукою, цілеспрямованості та відкритості. Упевнена, що Ви станете успішними професіоналами у сфері менеджменту!